

Nhiều cơ hội cho sinh viên ngành Năng lượng nguyên tử

THEO ĐỀ ÁN “ĐÀO TẠO VÀ PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC TRONG LĨNH VỰC NĂNG LƯỢNG NGUYÊN TỬ” ĐÃ ĐƯỢC THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ PHÊ DUYỆT, TRƯỜNG ĐẠI HỌC (ĐH) ĐIỆN LỰC LÀ MỘT TRONG 6 CƠ SỞ ĐƯỢC GIAO NHIỆM VỤ ĐÀO TẠO SINH VIÊN NGÀNH NĂNG LƯỢNG NGUYÊN TỬ (NNLNT).

● QUANG TUẤN

Theo nhiệm vụ được giao, mỗi năm Trường ĐH Điện lực cần đào tạo 50 kỹ sư chuyên về vận hành nhà máy điện hạt nhân. Do đây là lĩnh vực rất mới tại Việt Nam, thông tin còn thiếu, mặt khác, liên quan đến nhiều chính sách của nhà nước nên việc tuyển sinh của trường còn gặp một số khó khăn về số lượng, chất lượng... Tuy nhiên đến nay (sau gần 4 năm đào tạo), nhiều chính sách đãi ngộ của nhà nước đã được ban hành và từng bước được thực hiện, mặt khác cùng với sự nỗ lực tích cực về nhiều mặt của Nhà trường nên việc tuyển sinh và đào tạo đang có tín hiệu đáng mừng.

Về số lượng, sau khoá tuyển sinh đầu tiên năm 2010 với 40 sinh viên, lượng sinh viên tìm hiểu thông tin về chuyên ngành Điện hạt nhân ngày càng tăng. Đến năm 2013, trường đã liên tục tuyển sinh chuyên ngành Điện hạt nhân với số lượng sinh viên ổn định (40 sinh

viên/khoá), với chất lượng sinh viên theo học chuyên ngành Điện hạt nhân cũng từng bước được nâng cao. Từ năm 2012, sinh viên muốn theo học chuyên ngành Điện hạt nhân phải có điểm trúng tuyển là 18 điểm, đây là số điểm khá cao so với các chuyên ngành khác trong trường. Để các sinh viên yên tâm học tập, ngoài việc cố gắng tạo điều kiện về trang thiết bị học tập, các chương trình đào tạo hiện đại, cơ sở vật chất tốt cho sinh viên nội trú, Nhà trường còn hỗ trợ thêm 1.000.000 đồng/tháng/sinh viên từ nguồn kinh phí của Trường.

Với đội ngũ gồm 12 giảng viên có nhiều kinh nghiệm trong giảng dạy, nghiên cứu, hầu hết được đào tạo cơ bản ở nước ngoài như Nga, Nhật Bản, Hungary, các viện nghiên cứu uy tín trong nước... nên đã đảm bảo chuyển tải đầy đủ, hiệu quả một lượng kiến thức lớn, mới mẻ tới sinh viên.

Hiện nay, chương trình, nội dung đào tạo chuyên ngành Điện hạt nhân của Nhà trường về cơ bản đang được xây dựng và từng bước hoàn thiện trên cơ sở tham khảo chương trình tiên tiến của các trường Đại học hàng đầu của Nga và Nhật Bản, trong đó các sinh viên được trang bị những kiến thức căn bản về vật lý hạt nhân; nhà máy điện hạt nhân; an toàn bức xạ, thủy nhiệt trong lò phản ứng hạt nhân...

Song song với chương trình đào tạo chính quy, trường đã tổ chức các khoá đào tạo ngắn hạn, chủ động mời các giáo sư, chuyên gia hàng đầu trong và ngoài nước tham gia giảng dạy cho sinh viên.

Nhằm nâng cao năng lực đào tạo, phù hợp với nhiệm vụ được giao, Nhà trường đang khẩn trương hoàn thành, trình Bộ Giáo dục và Đào tạo xem xét, phê duyệt đề án “Xây dựng phòng thí nghiệm kỹ thuật hạt nhân phục vụ đào tạo ngành điện hạt nhân giai đoạn 2014-2015” theo tiêu

chuẩn quốc tế, trong đó ưu tiên xây dựng hệ thống thiết bị mô phỏng quá trình vận hành nhà máy điện hạt nhân. Hệ thống thiết bị mô phỏng sẽ góp phần nâng cao hiệu quả của việc đào tạo các kỹ sư vận hành nhà máy điện hạt nhân. Trong suốt quá trình học tập, sinh viên được tiếp cận, làm quen với cách thức vận hành, các phương án xử lý các tình huống phát sinh, xử lý sự cố... trong quá trình hoạt động của nhà máy điện hạt nhân.

Không chỉ tập trung nâng cao điều kiện học tập cho sinh viên, Nhà trường còn luôn khuyến khích, động viên và tạo mọi điều kiện tốt nhất để các giảng viên học tập, nghiên cứu nâng cao trình độ chuyên môn. Năm 2012, nhà trường đã cử 01 giáo viên làm tiến sỹ tại Séc theo chương trình hợp tác giữa hai trường. Trong năm 2013, trường đang tiến hành các thủ tục cử 02 giảng viên cũng sang Séc, Pháp làm nghiên cứu sinh theo chương trình của Tập đoàn Điện lực Việt Nam. Trong các năm tiếp theo, trường có kế hoạch gửi giảng viên theo học các khoá đào tạo ngắn hạn và dài hạn tại nước ngoài theo chương trình của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Đã có cơ chế tốt nhưng vẫn khó tuyển sinh

Do một nhà máy điện hạt nhân đòi hỏi nhiều loại đối tượng làm việc ở nhiều vị trí, với nhiều chuyên ngành khác nhau như cán bộ quản lý, chuyên gia an toàn bức xạ, đội ngũ cán bộ y tế, lực lượng bảo vệ an ninh... nên Chính phủ đã giao nhiệm vụ cụ thể cho từng trường đào tạo theo từng nội dung, nhằm khai thác tối đa lợi thế của từng trường cũng như đảm bảo kiến thức cho sinh viên đảm bảo chất lượng, như: Trường ĐH Bách Khoa Hà Nội đào tạo

về vật lý hạt nhân; Trường ĐH Bách khoa Đà Nẵng đào tạo về bảo dưỡng; Trường ĐH Điện lực đào tạo về kỹ sư vận hành... Và theo Bộ Khoa học và Công nghệ, dự kiến nhu cầu nhân lực trong NNLNT của nước ta đến năm 2020 cần khoảng 4.355 người, riêng lĩnh vực hạt nhân cần 2.850 người, trong đó, số cán bộ chuyên môn về công nghệ, an toàn lò phản ứng và nhà máy điện hạt nhân khoảng 1.600 người. Đây chính là cơ hội về đầu ra cho sinh viên các trường được đào tạo, và cùng với đó, Chính phủ cũng đã ban hành nhiều cơ chế ưu đãi đặc thù cho các cán bộ, sinh viên làm việc và học tập trong lĩnh vực này, ví dụ: nâng cao mức học bổng tối thiểu cho sinh viên chuyên ngành điện hạt nhân khi học tập tại nước ngoài, hỗ trợ kinh phí cho sinh viên thực tập trong nước...

Tuy nhiên thực tế ở các trường cho thấy, số lượng sinh viên đăng ký học chuyên ngành Điện hạt nhân còn hạn chế; những năm qua, trung bình mỗi khoá chỉ có từ 30 - 40 sinh viên, thậm trí số lượng sinh viên còn giảm trong quá trình đào tạo do nhiều nguyên nhân như: không theo kịp chương trình học, thay đổi ngành học... Theo TS. Bùi Mạnh Tú, Phó trưởng Khoa Công nghệ năng lượng Trường ĐH Điện lực cho biết, có vài nguyên nhân khó tuyển sinh như: Định kiến xã hội vẫn coi đây là ngành độc hại, tư tưởng chưa được thông suốt, nhất là sau sự cố Nhà máy Điện hạt nhân Fukushima; Về phía các trường, đòi hỏi sinh viên phải có tính kỷ luật cao, chịu khó học tập để có kiến thức thật tốt; Về phía sinh viên, sau này không biết cơ hội làm việc thế nào bởi chưa

thấy Việt Nam xây dựng nhà máy điện hạt nhân...

Để chuẩn bị nguồn nhân lực trong lĩnh vực NNLNT, Chính phủ cũng đã phê duyệt Đề án “Đào tạo và phát triển nguồn nhân lực trong lĩnh vực năng lượng nguyên tử” và giao cho các đơn vị thực hiện. Đây là một chủ trương rất đúng, được dư luận ủng hộ cao, đặc biệt là cơ sở quan trọng giúp công tác tuyển sinh và đào tạo ở các trường được thực hiện rất thuận lợi và hiệu quả. Tuy nhiên, để đáp ứng các chỉ tiêu đào tạo rất nghiêm khắc của Ngành này là vừa đảm bảo kiến thức tốt, vừa đảm bảo tính kỷ luật cao thì vẫn còn nhiều vấn đề đặt ra cho các trường, bắt buộc các trường phải luôn đổi mới về các công tác đào tạo. Nhưng cho đến nay, sau gần 4 năm thực hiện nhiệm vụ đào tạo, Trường ĐH Điện lực đã dần nhận được nhiều sự quan tâm của các sinh viên khắp mọi miền đất nước hỏi về mọi vấn đề liên quan đến NNLNT như: Muốn vào Ngành này thì cần những điều kiện gì? Sau này ra trường có thể làm ở đâu... Đây thực sự là điều đáng mừng cho công tác tuyển sinh và đào tạo của Trường ĐH Điện lực nói riêng và các trường đào tạo sinh viên NNLNT nói chung, bởi nó đã thể hiện nhận thức chung của nhân dân đang dần được thay đổi về kiến thức hạt nhân, về lợi ích của năng lượng nguyên tử, về nguyên lý của nhà máy điện hạt nhân cũng như sự quan tâm của nhà nước cho những người học tập, công tác trong NNLNT. Hy vọng trong tương lai không xa, với những kiến thức tốt và tính kỷ luật cao của sinh viên NNLNT, chắc chắn cơ hội cho họ sẽ là rất nhiều ■